

Početna stranica>Vaša prava>Optuženik (kazneni postupak)

Izvorna jezična inačica ove stranice [bg](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutčno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

bugarski

Swipe to change

Atbildētāji (kriminālprocesā)

Bugarska

Šajās faktu lapās ir paskaidrots, kas notiek, ja personu tur aizdomās vai attiecībā uz to ir izvirzīta apsūdzība par noziedzīgu nodarījumu, kuru izskata krimināltiesā. Lai iegūtu informāciju par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kuriem parasti piemēro sodu, kas paredzēts par maznozīmīgiem pārkāpumiem, piemēram, naudas sodu, skatīt 5. faktu lapu. Ja esat cietušais saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, informāciju par savām tiesībām atradīsiet šeit.

Službeni prievod nīje dostupan u jezičnoj verziji koju tražite.

Ovdje možete pristupiti strojnomo prijevodu ovog sadržaja. Imajte na umu da je svrha tog prijevoda samo pružiti kontekst. Vlasnik ove stranice ne prihvaća nikakvu odgovornost ni obvezu u pogledu kvalitete strojno prevedenog teksta.

-----hrvatski-----španjolskičeškiđanskinjemačkīestonskigrčkīengleskīfrancuskīitalijanskīlatvijaskīlitavskīmađarskīmalteškīnīzozemskīpoljskīportugalskīrumunjskīslovačkīslovenskīfīnskīšvedskī

Kriminālprocesa īss apraksts

Bulgārijā kriminālprocesam īr divas stadijas – pirmstīesas un tīesas process.

Pīrstīesas procesa mērķis īr ar īzmeklēšanas palīdzību īegūt pierādījumus, lai pierādītu vai nolīegtu pīņemumu, ka noteīkta persona īr īzdarījusi noteīktu noziedzīgu nodarījumu. īzmeklēšanu veīc īzmeklēšanas tīesneši vai īzmeklēšanas policīsti prokurora vadībā. īzmeklēšanas mērķis īr nodrošināt pamatu, lai palīdzētu prokuroram pīņemēt lēmumu, vai pret aizdomās turētu personu celt un uzturēt apsūdzību tīesā vai kriminālprocesu īzbeīgt.

Tīesas process sākas ar to, ka prokurors pret personu tīesā ceļ apsūdzību par noziedzīgu nodarījumu, kuru īzdarījusi šī persona. Abām tīesas procesā īesaīstītajām pusēm – prokuroram un apsūdzētajai personai un aizstāvības advokātam – īr vīenādas tīesības. Tīesa īzskata prokurora sagatavotos pierādījumus, bet pēc pušu pīprasījuma vai tīesas īnīciatīvas var savākt un īzskatīt jaunus pierādījumus, lai noskaidrotu patīesību.

Tīesas process beīdzas ar tīesas spīedumu, ar ko apsūdzēto atzīst par vīnīgu un nosaka sodu vai pasludīna par nevīnīgu.

Plašāku īnformāciju par kriminālprocesa stadijām un jūsu tīesībām atradīsīet faktu lapās. Šī īnformācija neaīzstāj jurīdiskās konsultācījas un īr paredzēta tīkai jūsu zīnāšanai.

Eiropas Komisījas loma

Ņemīet vērā, ka Eiropas Komisījai nav nekādu pīlnvaru kriminālprocesos dalībvalstīs, un tā nevar jums palīdzēt, ja jums īr sūdztības. Šajās faktu lapās īr snīegta īnformācija, kā un kam īesnīegt sūdztību.

Sīkāku īnformāciju skatīet šeit norādītajās saītēs

1. Jurīdiskās konsultācījas

2. Manas tīesības noziedzīga nodarījuma īzmeklēšanā un pīrms līetas īerosīnāšanas tīesā

īzmeklēšana (t. sk. apsūdzības īzvīrztīšana un nopratīnāšana)

Aīzturēšana (t. sk. Eiropas apcīetīnāšanas ordenīs)

Pīrmā tīesas sēde

Apcīetīnāšana vai atbrīvošana

Prokuratūras sagatavošanās tīesai

Aīzstāvības sagatavošanās tīesai

Drošības līdzekļi, lai novērstu īzvairīšanos no kriminālvajāšanas

Aīzliegums īzbaukt no Bulgārijas

3. Manas tīesības tīesas procesā

Aīzsargāta līecīnīeka nopratīnāšana

4. Manas tīesības pēc līetas īzskatīšanas tīesā

5. Maznozīmīgi ceļu satīksmes noteīkumu pārkāpumi

Saītes

Kriminālprocesa kodekss

Lapa atjaunīnāta: 20/07/2022

Šīs lapas dažādās valodu versījas uztur attīecīgās dalībvalstīs. Tulkojumu veīc Eiropas Komisījas dīenestā. Varbūtējās īzmaīgas, ko orīģīnālā īevīesūšas kompetentās valsts īestādes, īespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisīja neuzņemas nekādas saīstības un atbīldību par datīem, ko satur šīs dokuments, vai īnformāciju par datīem, uz kurīem šajā dokumentā īr atsauces. Lūdzam skatīt jurīdisko paziņojumu, lai īepazītos ar autortīesību noteīkumīem, ko piemēro dalībvalstīs, kas īr atbīldīga par šo lapu.

1. Jurīdiskās konsultācījas

īr ļoti svarīgi saņemt neatkarīgas jurīdiskās konsultācījas, ja kādā veīdā esat īesaīstīts kriminālprocesā. Faktu lapās atrodama īnformācija par to, kad un kādos apstākļos jums īr tīesības saņemt advokāta palīdzību. Tajās arī norādīts, ko advokāts darīs jūsu labā. Šajā vīspārīgajā faktu lapā īr paskaidrots, kā atrast advokātu un kā tīks segtas advokāta pakalpojumu īzmaksas, ja nevarat atļauties advokāta honorāru samaksāt pats.

Kā atrast advokātu

Ja uzskatāt, ka jums īr nepīecīešams advokāts, taču nevīenu nepazīstāt, varat īzvēlēties kādu no advokātiem, kurī strādā rajona, kurā dzīvojat, apgabaltīesā. Varat arī [Augstākās advokātu padomes](#) tīmekļa vīetnē atrast dīvdesmīt septīngu Bulgārijas Advokātu kolēģīju kontaktīnformāciju. Ja esat apcīetīnāts, jums īr tīesības tīkties ar advokātu, sākot no jūsu aīzturēšanas brīža. Tāpat jums īr tīesības pēc apcīetīnāšanas sazīnāties ar radīnieku vai draugu, un tad jūs varat tīem lūgt nolīgt jums advokātu.

Samaksa par advokāta pakalpojumiem

Ja esat izvēlēties savu advokātu, jūs maksāsi par tā pakalpojumiem saskaņā ar rakstisku līgumu, kas noslēgts starp jums un jūsu advokātu.

Ja nevarat atļauties advokāta pakalpojumus, bet vēlaties tos izmantot un tas nepieciešams taisnīguma interesēs, jums ir tiesības uz bezmaksas juridisko palīdzību. To var nodrošināt pēc jūsu pieprasījuma vai arī tad, ja saskaņā ar tiesību aktiem jums ir jāsaņem aizstāvība. Atkarībā no procesa stadijas (skatīt [1. faktu lapu](#)) šo lēmumu pieņem prokurors (pirmstiesas izmeklēšanas laikā) vai tiesa (tiesas procesa laikā) pēc tam, kad ir veikta jūsu mantiskā stāvokļa izvērtēšana.

Ja jums ir nepieciešams saņemt juridisku konsultāciju, prokurors vai tiesa nekavējoties nosūtīs savu lēmumu attiecīgās Advokātu kolēģijas padomei, lai tā piešķir jums advokātu. Ievērojiet, ka tad, ja tiksiet notiesāts, jums būs jāatmaksā summa, kas samaksāta jums piešķirtajam advokātam.

Saites

[Advokatūras likums](#)

[Likums par juridisko palīdzību](#)

[Kriminālprocesa kodekss](#)

[Valsts Juridiskās palīdzības birojs](#)

[Augstākā advokātu padome](#)

Lapa atjaunināta: 20/07/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2. Manas tiesības noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā (pirms lietu nosūta izskatīšanai tiesā)

Kāds ir noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas mērķis?

Izmeklēšanā savāc pierādījumus, lai pierādītu vai noliegtu pieņēmumu, ka persona ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu. Izmeklēšanu var ierosināt, iesniedzot izmeklēšanas iestādēm sūdzību par noziedzīgu nodarījumu vai arī, pamatojoties uz šo iestāžu rīcībā esošu informāciju par iespējamu noziedzīgu nodarījumu. Ja policija kādu personu aiztur noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī, arī tas var būt par pamatu izmeklēšanas sākšanai.

Parasti visas izmeklēšanas procesa stadijas veic policija. Dažas lietas izmeklē izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors. Tomēr virzīt un uzraudzīt pirmstiesas izmeklēšanu var tikai prokurors.

Kādas ir pirmstiesas procesa stadijas?

Izmeklēšana (t. sk. apsūdzības izvirzīšana un nopratināšana)

Izmeklēšanas iestādes cenšas iegūt pierādījumus, lai pierādītu vai noliegtu pieņēmumu, ka ir izdarīts noziedzīgs nodarījums. Ja ir iegūti pietiekami pierādījumi, lai pamatotu pieņēmumu, ka konkrētā persona ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, izmeklēšanas iestādes amatpersonai par to rakstiski jāpaziņo attiecīgajai personai, kurai šis paziņojums jāparaksta. Pēc tam aizdomās turētā persona tiek nopratināta.

Aizturēšana

Ja policijai ir pierādījumi, kas dod pamatu uzskatīt, ka persona ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, policija šo personu var īslaicīgi aizturēt un turēt apcietinājumā, bet ne ilgāk par 24 stundām. Tikai prokurors var izlemt, vai pagarināt aizturēšanas laiku, bet ne ilgāk par 72 stundām. Pretējā gadījumā aizturētā persona ir jāatbrīvo. Aizturēšanas mērķis ir konstatēt, vai personai ir jāizvirza apsūdzība. Aizturēšana kriminālvajāšanas ietvaros nodrošina, ka aizdomās turētā persona ierodas pirmajā tiesas sēdē.

Pirmā tiesas sēde

Parasti prokurors nosaka, kādi ir [līdzekļi, kas jāpiemēro aizdomās turētajai personai, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#). Ja prokurors nolemj, ka [līdzekļi, kas jāpiemēro aizdomās turētajai personai, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#), būs pirmstiesas apcietinājums vai mājas arests, prokurors iesniedz tiesai attiecīgu pieprasījumu un nodrošina, ka aizdomās turētā persona ierodas tiesā.

Apcietināšana vai atbrīvošana

Ja pret aizdomās turēto personu ir celta apsūdzība, tikai tiesa var nolemt, vai [līdzekļi, kas jāpiemēro aizdomās turētajai personai, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#), būs pirmstiesas apcietinājums vai mājas arests, vai arī aizdomās turētā persona ir jāatbrīvo.

Prokuratūras gatavošanās tiesai

Kad izmeklēšana ir pabeigta, izmeklēšanas iestādes amatpersona nosūta iegūtos pierādījumus prokuroram. Prokurors izskata pierādījumus un izlemj, vai ir pietiekami pierādīts pieņēmums, ka ir izdarīts noziedzīgs nodarījums. Tikai tad prokurors var izvirzīt apsūdzību tiesā. Pretējā gadījumā prokurors pieņem lēmumu par lietas izbeigšanu.

Aizstāvības gatavošanās tiesai

Kad aizdomās turētajai personai un tās aizstāvim ir paziņots par apsūdzību, aizstāvis var savākt pierādījumus aizdomās turētās personas labā. Kad izmeklēšana ir beigusies, pēc aizdomās turētās personas un aizstāvja pieprasījuma izmeklēšanas iestādes amatpersonai ir jāļauj aizdomās turētajai personai un aizstāvības advokātam iepazīties ar visiem iegūtajiem pierādījumiem, kā arī jādod pietiekams laiks to izskatīšanai.

Manas tiesības izmeklēšanas laikā

Atcerieties, ka procesa stadijas „aizturēšana”, „pirmā tiesas sēde” un „apcietināšana” ir iespējamās, bet ne obligātās. Izmantojiet šeit norādītās saites, lai uzzinātu vairāk par savām tiesībām katrā procesa stadijā.

[1. Izmeklēšana \(t. sk. apsūdzības izvirzīšana un nopratināšana\)](#)

[2. Aizturēšana \(t. sk. Eiropas apcietināšanas orderis\)](#)

[3. Pirmā tiesas sēde](#)

[4. Apcietināšana vai atbrīvošana](#)

[5. Prokuratūras gatavošanās tiesai](#)

[6. Aizstāvības gatavošanās tiesai](#)

[7. Līdzekļi, kas jāpiemēro aizdomās turētajai personai, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#)

[8. Aizliegums izbraukt no Bulgārijas](#)

[1. Izmeklēšana \(t. sk. apsūdzības izvirzīšana un nopratināšana\)](#)

Ko man pastāstīs par notiekošo?

Ja pret jums ir savākti pietiekami pierādījumi, izmeklēšanas iestādes amatpersona izsauks jūs un rakstiski paziņos par noziegumu, kurā tiek apsūdzēts. Uzreiz pēc tam izmeklēšanas iestādes amatpersonai ir jāsūdz jūsu tiesībām izmeklēšanas laikā. Jūs parakstīsiet dokumentu, kurā norādīts, ka esat ticis informēts par savām tiesībām.

Vai tiks nodrošināts tulks, ja es nerunāju attiecīgās valsts valodā?

Jā. Jūs varat atteikties parakstīt dokumentu, ar ko jums paziņo par apsūdzību, ja jums nav bijis nodrošināts tulks. Tulks jums palīdzēs visā izmeklēšanas laikā. Jums nav jāmaksā par tulka pakalpojumiem.

Kurā procesa stadijā es varēšu runāt ar advokātu?

Izsaucot jūs, lai paziņotu par apsūdzību, izmeklēšanas iestādes amatpersonai ir jāsūdz, ka varat ierasties kopā ar advokātu. Izmeklētājam ir jānodrošina jums pietiekami daudz laika, lai jūs varētu sazināties ar advokātu. [Kriminālprocesa kodekss](#) nosaka, kad jums jānodrošina iespēja pieaicināt aizstāvi. Par advokāta izvēli un tiesībām uz bezmaksas juridiskajām konsultācijām, lūdzu, meklējiet informāciju šeit. Jums ir tiesības tikties ar aizstāvi apstākļos, kas nodrošina sarunas konfidencialitāti. Ja nerunājat attiecīgās valsts valodā, varat pieprasīt tulku.

Vai man pieprasīs sniegt informāciju? Vai man jāsniedz informācija?

Tiklīdz jums būs paziņots par apsūdzību, izmeklēšanas iestādes amatpersona jūs nopratinās. Saistībā ar apsūdzību varat liecināt vai klusēt. Varat arī paskaidrojums sniegt vēlāk izmeklēšanas laikā.

Kas notiks, ja es pateikšu ko tādu, kas lietā var tikt vērst pret mani?

Vainas atzīšana var samazināt sodu. Atteikšanās liecināt nevar jūsu situāciju pasliktināt. Tiesa nevar atzīt jūs par vainīgu tikai uz jūsu atzīšanās pamata.

Es esmu ieradies no citas valsts. Vai man jābūt klāt izmeklēšanas laikā?

Kā aizdomās turētajam jums jābūt pieejamam izmeklēšanas iestādēm. Šajā nolūkā jums var piemērot [līdzekļus, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#). Izmeklēšanu var veikt, jums neatrodoties valstī, ja:

nav zināma jūsu atrašanās vieta;

jūs nevar izsaukt citu iemeslu dēļ;

esat izsaukts, bet neesat ieradies, un/vai sniedzis pamatotu iemeslu, kāpēc neesat ieradies.

Šādos gadījumos atbilstoši [šeit](#) norādītajai procedūrai jums piešķirs valsts apmaksātu aizstāvības advokātu.

Ja atrodaties ārpus valsts, jūs var nopratināt, izmantojot videokonferenci, ja tas netraucē izmeklēšanu. Tādā nopratināšanā jums ir tādas pašas tiesības kā tās, kas izklāstītas iepriekš šajā faktu lapā.

Vai mani var nosūtīt atpakaļ uz manu mītnes valsti?

Jā, bet atbilstoši noteikumiem, kas norādīti [Kriminālprocesa kodeksā](#). Jums būs nepieciešamas advokāta konsultācijas.

Vai mani turēs apcietinājumā vai atbrīvos?

Jūs var turēt apcietinājumā. Lai iegūtu plašāku informāciju, skatīt [3. sadaļu "Pirmā tiesas sēde"](#) un [4. sadaļu "Aizturēšana vai atbrīvošana"](#).

Vai es izmeklēšanas laikā varu izbraukt no valsts?

Varat, ja neesat apcietināts, bet par izbraukšanu jāinformē izmeklēšanas iestāde. Ja tā uzskatīs, ka jūs varētu izvairīties no izmeklēšanas, kā drošības līdzeklis var tikt piemērots [aizliegums izbraukt no valsts](#).

Vai man pieprasīs pirkstu nospiedumus, DNS paraugus (piemēram, matus, siekalas) vai citus ķermeņa sekrētu paraugus?

Jums var pieprasīt nodot šādus paraugus, ja tos nevar iegūt citā veidā. Jums tie ir jānodod. Ja atteikties, tos ar tiesas atļauju paņems piespiedu kārtā. Ja paraugu ņemšanai nepieciešamas darbības ar jūsu ķermeni, paraugu ņemšanu veiks ārsts. Jums ir tiesības no izmeklēšanas iestādes amatpersonas saņemt informāciju par šādu paraugu ņemšanas procedūru.

Vai man var veikt personas pilnīgu pārmeklēšanu?

Izmeklēšanas iestādes amatpersona var likt veikt personas pilnīgu pārmeklēšanu, lai iegūtu pierādījumus vai konfiscētu priekšmetus, kuri varētu traucēt izmeklēšanai vai palīdzēt jums aizbēgt. Personas pilnīgai pārmeklēšanai jābūt atļautai ar tiesas lēmumu, vai arī pārmeklēšana pēc tam būs jāapstiprina tiesai. Jums ir tiesības iepazīties ar pārmeklēšanas protokolu un tiesas lēmumu.

Vai var veikt pārmeklēšanu manās mājās, darba telpās, automašīnā utt.?

Sk. atbildi uz iepriekšējo jautājumu.

Vai es varu atzīt savu vainu visās vai kādā no man izvirzītajām apsūdzībām?

Jūs varat atzīt savu vainu pirmās pratināšanas laikā pēc tam, kad esat uzzinājis, par ko esat apsūdzēts. Par atzīšanos un jūsu tiesībām šajā sakarā, lūdzu, skatiet šajā faktu lapā iepriekš sniegto informāciju.

Vai pirms tiesas var mainīt apsūdzības?

Ja ir iegūti jauni pierādījumi, apsūdzības var tikt mainītas. Par jaunajām apsūdzībām jums uzreiz ir jāsaņem paziņojums, un jūs saistībā ar tām ir jānopratina.

Vai man var izvirzīt apsūdzību par noziedzīgu nodarījumu, par kuru man jau izvirzīta apsūdzība citā dalībvalstī?

Jā, izņemot gadījumu, ja tas ir citādi noteikts saskaņā ar spēkā esošu starptautisku nolīgumu, kura puse ir Bulgārija.

Vai tiks pieprasīta informācija par manu sodāmību?

Jā, neatkarīgi no tā, vai to vēlaties vai ne.

2. Aizturēšana (t. sk. Eiropas apcietināšanas orderis)

Ko man pastāstīs par notiekošo?

Aizturēšanu (policijas veiktu aizturēšanu) liek veikt policijas virsnieks. Jūs nevar aizturēt ilgāk par 24 stundām. Aizturēšanas pamats ir norādīts aizturēšanas lēmumā. Jums ir tiesības uzzināt aizturēšanas pamatu, iepazīties ar aizturēšanas lēmumu un parakstīt to. Policijas iestādēm ir jāsūdz, ka jūs jāatbrīvo, tiklīdz vairs nav pamata jūsu aizturēšanai.

Vai tiks nodrošināts tulks, ja es nerunāju attiecīgās valsts valodā?

Ja nerunājat attiecīgās valsts valodā, jums ir tiesības uzreiz uzzināt aizturēšanas iemeslu. Tulks tiks nodrošināts bez maksas.

Kurā procesa stadijā es varēšu runāt ar advokātu?

Jūs varat sazināties ar advokātu no aizturēšanas brīža. Plašāku informāciju, lūdzu, meklējiet [šeit](#).

Vai man pieprasīs sniegt informāciju? Vai man jāsniedz informācija?

Jums var pieprasīt sniegt informāciju saistībā ar aizturēšanu. Jūs varat informāciju sniegt, bet jums tā nav obligāti jāsniedz.

Kas notiks, ja es pateikšu ko tādu, kas lietā var tikt vērst pret mani?

Šajā procesa stadijā nekāda jūsu sniegtā informācija netiek pieņemta kā pierādījums. Tādēļ to nevar izmantot pret jums. Kā pierādījums var kalpot tikai tā informācija, kuru esat sniedzis izmeklēšanas laikā, pēc tam, kad jums ir paziņota izvirzītā apsūdzība. Lai iegūtu plašāku informāciju, skatīt [1. sadaļu "Izmeklēšana \(t. sk. apsūdzības izvirzīšana un nopratināšana\)"](#).

Vai es drīkstu sazināties ar kādu ģimenes locekli vai draugu?

Jā, drīkstat. Policijas virsniekam par jūsu apcietināšanu nekavējoties jāpaziņo jūsu norādītajai personai.

Vai es varu saņemt ārsta palīdzību, ja man tā nepieciešama?

Jums ir tiesības uz medicīnisko palīdzību, ja jums tā nepieciešama. Policija jums nodrošinās ārstu.

Vai es drīkstu sazināties ar savu vēstniecību, ja esmu ārvalstnieks?

Jūs drīkstat sazināties ar savas valsts konsulāro biroju. Iestādei, kura jūs apcietina, uzreiz jāsūdz, ka jūs jāinformē par jūsu tiesībām.

Vai man var veikt personas pilnīgu pārmeklēšanu?

Pēc apcietināšanas tiek veikta personas pārmeklēšana. Tiesai pēc tam ir jādod atļauja pie jums atrastās personīgās mantas izmantot kā pierādījumus. Jums ir tiesības iepazīties ar pārmeklēšanas protokolu.

Vai es varu pārsūdzēt?

Jūs varat apstrīdēt policijas veiktās aizturēšanas likumību, iesniedzot tiesā pārsūdzību. Tiesa nekavējoties izskatīs jūsu pārsūdzību.

Kas notiks, ja esmu aizturēts uz Eiropas apcietināšanas ordera pamata?

Ja dalībvalsts attiecībā uz jums izdod [Eiropas apcietināšanas orderi](#), jūs var aizturēt citā dalībvalstī un pēc tam, kad tiesnesis jūs ir uzklauzījis, izdot jūsu dalībvalstij. Jums ir tiesības uz advokāta un, ja nepieciešams, tulka piedalīšanos noklausīšanās laikā.

3. Pirmā tiesas sēde

Kāpēc notiek pirmā tiesas sēde?

Kad jums ir paziņots par apsūdzībām, kas celtas pret jums kā pret „aizdomās turēto”, prokurors var pieprasīt [drošības līdzekli, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#), jums piemērot pirmstiesas apcietinājumu vai mājas arestu. Ikvienu no šiem diviem drošības līdzekļiem piemēro tiesa pēc prokurora ieteikuma. Tā kā šādu līdzekli nevar piemērot bez jūsu klātbūtnes, jūs ir jānogādā tiesā, kura lems par drošības līdzekli.

Kādas ir iestāžu lomas?

Prokurora uzdevums ir nodrošināt, lai jūs ierastos tiesā. Kamēr jūs ir aizturējusi policija, prokurors var pagarināt jūsu aizturēšanu, bet ne ilgāk kā par 72 stundām. Vienīgais aizturēšanas mērķis ir nodrošināt jūsu ierašanos tiesā šo 72 stundu laikā. Tiesa jūs noklausīsies, izskatīs iegūtos pierādījumus un saskaņā ar tiesību aktiem nolems, vai jūs paturēt apcietinājumā vai atbrīvot.

Ko man pastāstīs par notiekošo?

Jums ir tiesības no prokurora saņemt informāciju par to, kāpēc esat aizturēts un kad jūs tiesās.

Vai tiks nodrošināts tulks, ja es nerunāju attiecīgās valsts valodā?

Ja nerunājat attiecīgās valsts valodā, jums ir tiesības bez maksas saņemt tulka pakalpojumus tiesas sēdē.

Kurā procesa stadijā es varēšu runāt ar advokātu?

Jūs varat sazināties ar advokātu pirms pirmās tiesas sēdes. Par advokāta izvēli un jūsu tiesībām uz bezmaksas juridiskajām konsultācijām meklējiet informāciju [šeit](#).

Vai man pieprasīs sniegt informāciju? Vai man jāsniedz informācija?

Tiesa lūgs jūs apstiprināt jūsu personas datus. Jums ir tiesības uz noklausīšanos tiesā, lai tā izlemtu, vai jūs paturēt apcietinājumā vai atbrīvot. Jūsu advokāts dos jums padomu, ko teikt.

Kas notiks, ja es pateikšu ko tādu, kas lietā var tikt vērsts pret mani?

Šajā procesa stadijā nekāda jūsu sniegtā informācija netiek pieņemta kā pierādījums. Tādēļ neko no jūsu teiktā nevar izmantot pret jums.

Vai es varu saņemt informāciju par pierādījumiem pret mani?

Jums un jūsu advokātam ir tiesības iepazīties ar pierādījumiem, uz kuru pamata prokurors ir pieprasījis jūs apcietināt. Jums būs pietiekami daudz laikā, lai pirms tiesas sēdes iepazītos ar pierādījumiem.

Vai tiks pieprasīta informācija par manu sodāmību?

Tiesa pieprasīs informāciju par jūsu sodāmību neatkarīgi no tā, vai to vēlaties vai ne.

4. Apcietināšana vai atbrīvošana

Ko man pastāstīs par notiekošo?

Kad tiesa būs izskatījusi savāktos lietas materiālus un uzklauzījusi prokuroru, jūsu advokātu un jūs, tajā pašā tiesas sēdē jūs uzzināsiet tiesas lēmumu. Pirmajā sēdē tiesa var:

noteikt jums [drošības līdzekli, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#), piemēram, turēt pirmstiesas apcietinājumā vai piemērot mājas arestu;

nolemt piemērot vieglāku [drošības līdzekli, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#) un atbrīvot jūs;

atbrīvot jūs, nenosakot nekādu [drošības līdzekli, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#).

Šajā sēdē tiesa nelemj par to, cik pamatotas ir jūsu izvirzītās apsūdzības.

Vai es drīkstu sazināties ar kādu ģimenes locekli vai draugu?

Ja tiesa nolems, ka jūs jāpatur apcietinājumā, par to nekavējoties paziņos jūsu ģimenei.

Vai es varu saņemt ārsta palīdzību, ja man tā nepieciešama?

Ja esat aizturēts, jums ir tiesības uz medicīnisko palīdzību, ja jums tā ir nepieciešama.

Vai es varu sazināties ar savu vēstniecību, ja esmu ārvalstnieks?

Ja esat apcietināts, tiesa izdos rīkojumu nekavējoties sniegt paziņojumu Bulgārijas Ārlietu ministrijai, lai tā varētu sazināties ar jūsu valsts konsulāro biroju.

Vai es varu pārsūdzēt?

Jūs varat iesniegt pārsūdzību attiecībā uz tiesas lēmumu par jūsu apcietināšanu vai atbrīvošanu trīs dienu laikā no tā paziņošanas datuma. Apelācijas tiesa izskatīs jūsu pārsūdzību septiņu dienu laikā no pirmās instances tiesas lēmuma paziņošanas dienas. Apelācijas tiesas lēmums būs galīgs.

5. Prokuratūras sagatavošanās tiesai

Kāds ir šīs procesa stadijas mērķis?

Šī procesa stadija sākas pēc izmeklēšanas pabeigšanas (plašāku informāciju par izmeklēšanu, lūdzu, meklējiet [šeit](#)). Šī procesa stadija ir nepieciešama, lai prokurors varētu izskatīt iegūtos pierādījumus un nolemt, vai ir pietiekami pierādījumi par to, ka ir izdarīts noziedzīgs nodarījums. Tikai tad lietu nodod tiesā, lai uzsāktu kriminālprocesu.

Kam ir galvenā loma?

Prokuroram. Šajā procesa stadijā prokurors nolemj, vai lietu nodot izskatīšanai tiesā. Prokurors var arī izbeigt pirmstiesas procesu, ja tā noteikts tiesību aktos. Tad lieta netiek nodota izskatīšanai tiesā. Prokurors pirmstiesas procesu var arī atlikt, ja tas atļauts saskaņā ar tiesību aktiem, uz tik ilgu laiku, kamēr vairs nav pamata atlikšanai, un tad process tiek atsāks. Ja prokurors konstatē kaut ko nepareizu veidā, kā aizdomās turētais ir iepazīties ar izmeklēšanas materiāliem, prokurors var lietu nodot atpakaļ izmeklētājam, lai labotu pārkāpumu, vai arī var izlabot to pats.

Vai man pastāstīs par notiekošo?

Ja apsūdzības pret jums ir iesniegtas tiesā, tiesa nosūtīs jums apsūdzības kopiju. Ja prokurors izbeidz vai aptur procesu, lēmuma kopiju jums nosūtīs prokurors.

Vai es varu pārsūdzēt?

Jūs varat iesniegt pārsūdzību tiesā pret prokurora lēmumu par lietas izbeigšanu septiņu dienu laikā no lēmuma kopijas saņemšanas. Pirmās instances tiesa izskatīs pārsūdzību septiņu dienu laikā no tās iesniegšanas dienas. Tiesas lēmumu var pārsūdzēt apelācijas tiesā, kura pieņems galīgo lēmumu. Jūs varat arī iesniegt pārsūdzību tiesā attiecībā uz prokurora lēmumu par pirmstiesas procesa atlikšanu. Tad tiesas lēmums būs galīgs.

Vai es saņemšu kādu papildu informāciju?

Ja prokurors konstatē kaut ko nepareizu veidā, kā esat iepazinies ar izmeklēšanas materiāliem, un nodod lietu atpakaļ izmeklēšanas iestādes amatpersonai, lai labotu pārkāpumu, vai izlabo to pats, jums ir tiesības saņemt informāciju par turpmākajām darbībām.

6. Aizstāvības sagatavošanās tiesai

Kāds ir šīs procesa stadijas mērķis?

Šīs procesa stadijas mērķis ir pēc izmeklēšanas pabeigšanas dot jums un jūsu advokātam iespēju iepazīties ar visiem izmeklēšanā iegūtajiem pierādījumiem, tostarp materiāliem, kas liecina jums par labu. Tā jūs zināsi, uz kādiem pierādījumiem balstīsies prokurors, izvirzot pret jums apsūdzību tiesā. Tas palīdzēs jums un jūsu advokātam organizēt aizstāvību tiesā.

Vai man pastāstīs par notiekošo?

Ja jūs vai jūsu advokāts pieprasīs, pēc izmeklēšanas pabeigšanas un pirms lietas materiālu nosūtīšanas prokuroram izmeklētājs jums un jūsu advokātam darīs zināmu vietu, datumu un laiku, kad varēsiet iepazīties ar pierādījumiem. Jums un jūsu advokātam ir tiesības uz pietiekami ilgu laiku, lai iepazītos ar lietas materiāliem.

Vai tiks nodrošināts tulks, ja es nerunāju attiecīgās valsts valodā?

Ja jūs nerunājat attiecīgās valsts valodā, jums jāiepazīstas ar pierādījumiem tulka klātbūtnē. Jums nav jāmaksā par tulkošanas pakalpojumiem.

Vai man pieprasīs sniegt informāciju? Vai man jāsniedz informācija?

Šajā procesa stadijā jūs nepratinās, un jums nav jāsniedz nekāda informācija par lietu.

Kādu informāciju es saņemšu?

Jūs varat iepazīties ar visiem iegūtajiem pierādījumiem un izlasīt visu liecinieku liecības. Jūsu advokāts izskaidros jums savāktos pierādījumu nozīmi.

Kādas ir manas tiesības pēc tam, kad būšu iepazinies ar pierādījumiem?

Ar sava advokāta palīdzību jūs varat pieprasīt jaunus pierādījumus un izteikt piebildes vai iebildumus par jebkādam ar izmeklēšanu saistītām darbībām. Izmeklēšanas iestādes amatpersona jūsu pieprasījumus, piebildes un iebildumus ierakstīs protokolā, prokurors, savukārt, izlems, vai tie ir pamatoti.

Kas notiks, ja mani pieprasījumi, piebildes un iebildumi būs pamatoti?

Prokurors izmeklēšanas iestādes amatpersonai dos norādījumu veikt papildu darbības attiecībā uz izmeklēšanu. Jums ir tiesības šeit iepriekš norādītajā kārtībā saņemt informāciju par šādām darbībām un jauniem pierādījumiem, ja tādi ir.

7. Līdzekļi, kas jāpiemēro aizdomās turētajai personai, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas

Jums var piemērot piespiedu drošības līdzekļus, ja, balstoties uz pierādījumiem, ir pietiekams pamats domāt, ka esat izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kurā tiek apsūdzēts. Drošības līdzekļu mērķis ir neļaut jums aizbēgt, izdarīt jaunu noziedzīgu nodarījumu vai traucēt iespējamā sprieduma izpildi.

Līdzekļi, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas līdzekļi, ir:

parakstīšanās – jūs uzņematies saistības neaizbraukt no savas pastāvīgās dzīvesvietas valsts bez kompetentās iestādes atļaujas;

drošības nauda – jūs samaksājat noteiktu naudas summu vai kā nodrošinājumu noguldāt vērtspapīrus. Ja jūs aizbēgat un slēpjaties, šī summa tiek konfiscēta, un jums tiek piemērots stingrāks drošības līdzeklis;

mājas arests – jums ir aizliegts atstāt mājokli bez atļaujas;

pirmstiesas apcietinājums – jūs piespiedu kārtā tur izolācijā.

Persona tiek turēta pirmstiesas apcietinājumā policijas telpās vai cietumā.

Jums ir tiesības zināt par jums piemērojamo līdzekli, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas, un jums ir jāparaksta paziņojums par to. Parakstīšanos un drošības naudu piemēro prokurors. Mājas arestu un pirmstiesas apcietinājumu nosaka tiesa pēc prokurora pieprasījuma. Drošības līdzekļa piemērošanu pamato ar apsūdzības smagumu, pierādījumiem un jūsu personīgo statusu. Pamatojoties uz šiem aspektiem, tiesa var nolemt jums nepiemērot nekādu drošības līdzekli.

Bez jūsu klātbūtnes jums nevar piemērot nekādu līdzekli, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas. Tiesai ir jāizskata visi jūsu iesniegtie pieprasījumi mainīt tādos līdzekļus kā „pirmstiesas apcietinājums” un „mājas arests” pret vieglākiem.

Policijas veiktā apcietināšana un prokurora noteiktā aizturēšana līdz 72 stundām ir sagatavošanās pasākumi un saskaņā ar tiesību aktiem nav līdzekļi, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas.

8. Aizliegums izbraukt no Bulgārijas

Ja esat apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, par kuru var piemērot vairāk nekā piecu gadu ilgu cietumsodu, prokurors var aizliegt jums bez atļaujas izbraukt no Bulgārijas. Par aizliegumu nekavējoties paziņos robežpunktiem. Drošības līdzekļa mērķis ir neļaut jums izvairīties no izmeklēšanas.

Jūs vai jūsu advokāts var pieprasīt prokuroram atļaut jums vienu reizi uz noteiktu laika posmu izbraukt no valsts. Prokurors dos atbildi trīs dienu laikā no jūsu pieprasījuma saņemšanas datuma. Ja pieprasījums tiek noraidīts, jums ir tiesības iesniegt pārsūdzību tiesā. Tiesa nekavējoties izskatīs jūsu pieprasījumu bez jūsu uzklausišanas. Tiesa var apstiprināt prokurora atteikumu vai atļaut jums izbraukt no valsts uz noteiktu laika posmu. Šis lēmums būs galīgs.

Tādā pašā veidā jūs un jūsu advokāts var pieprasīt tiesai pilnībā atcelt aizliegumu izbraukt no Bulgārijas. Ja tiesa nolems, ka nepastāv risks, ka jūs aizbēgsiet, lai slēptos ārzemēs, tā var atcelt aizliegumu.

Iepriekšminētajās tiesas procedūrās netiks ņemts vērā pret jums izvirzīto apsūdzību pamatojums.

Saites

 [Kriminālprocesa kodekss](#)

 [Likums par lekšlietu ministriju](#)

 [Izdošana un Eiropas apcietināšanas orderis](#)

 [Likuma par lekšlietu ministriju izpildes noteikumi](#)

Lapa atjaunināta: 20/07/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

3. Manas tiesības tiesas procesā

Kur un kā notiks lietas izskatīšana?

 [Kriminālprocesa kodekss](#) nosaka, vai pirmās instances tiesa, kurā izskatīs jūsu lietu, būs rajona vai apgabaltiesa. Lai iegūtu vairāk informācijas par tiesām, apmeklējiet [Augstākās tiesas padomes](#) tīmekļa vietni.

Parasti tiesas process ir publisks. Tomēr ir iespējams, ka viss tiesas process vai atsevišķas tiesas sēdes notiek aiz slēgtām durvīm. Tas tiek darīts, lai aizsargātu valsts noslēpumus, sabiedrības morāli vai aizsargāto iedzīvotāju slepeno identitāti.

Atkarībā no nozieguma smaguma, par kuru izvirzīta apsūdzība, lietu iztiesā tiesnesis vai tiesnešu palāta viena tiesneša un divu piesēdētāju sastāvā. Īpaši smagu kriminālnoziegumu lietas iztiesā tiesnešu palāta divu tiesnešu un trīs piesēdētāju sastāvā. Tiesnesim un tiesas piesēdētājiem tiesas procesā ir līdzvērtīgs balsis.

Vai tiesas procesa laikā var mainīt apsūdzību?

Tas ir iespējams, ja tiesas procesa laikā ir pierādīti jauni apstākļi, kuri līdz tam nebija zināmi izmeklēšanas iestādēm un kuri pamato apsūdzību. Jaunu apsūdzību var izvirzīt tikai tad, ja:

nepieciešams veikt būtiskas izmaiņas sākotnējā apsūdzības rakstā minētajos faktos;

pat bez šādām izmaiņām jaunā apsūdzība ir par smagāku noziedzīgu nodarījumu.

Ja ir izvirzīta jauna apsūdzība, jūs varat lūgt iespēju sagatavoties aizstāvēbai pirms tiesas procesa sākuma.

Ja esat atzinis savu vainu kādā noziedzīgā nodarījumā, par kuru jums izvirzīta apsūdzība, jūs varat saņemt vieglāku sodu. Tomēr tiesa nevar pieņemt spriedumu tikai uz jūsu atzīšanās pamata.

Kādas ir manas tiesības tiesas procesā?

Ja esat apsūdzēts noziegumā, par kuru paredzēta brīvības atņemšana vairāk nekā uz pieciem gadiem, jums ir jāpiedalās tiesas procesā. Ja esat ārvalstnieks un jūsu klātbūtne ir obligāta, tiesas process var notikt bez jums tikai saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti [šeit](#). Tādos gadījumos jums [☞ Šeit](#) noteiktajā kārtībā tiks piešķirts dežurējošais advokāts.

Parasti nav atļauta piedalīšanās tiesas procesā ar videokonferences palīdzību. Izmantojot videokonferenci, tiesa var jūs tikai nopratināt, turklāt tikai tad, ja atrodaties ārpus valsts un tiesa uzskata, ka patiesības noskaidrošana netiks traucēta. Obligāta piedalīšanās nozīmē jūsu fizisku klātbūtni visa tiesas procesa laikā. Ja jūsu piedalīšanās nav obligāta, jums ir tiesības piedalīties tiesā. Ja nerunājat attiecīgās valsts valodā, jūs varat bez maksas izmantot tulka pakalpojumus.

[☞ Kriminālprocesa kodeksā](#) ir norādīti gadījumi, kad ir obligāti jānodrošina aizstāvība. Informāciju par advokāta izvēli un tiesībām uz bezmaksas juridisko palīdzību skatīt [☞ Šeit](#). Jūs varat nomainīt savu advokātu. Ja esat aizturēts vai apcietināts, jūs varat tikties un runāt ar savu advokātu apstākļos, kas nodrošina sarunas konfidencialitāti. Ja nerunājat attiecīgās valsts valodā, jums var palīdzēt tulks.

Jūs varat runāt tiesā, bet tas nav obligāti. Pat tad, ja kaut kas no jūsu teiktā nav patiesība, tas attiecībā uz jums neradīs negatīvas sekas. Jums ir jāapstiprina jūsu personas dati.

Kādas ir manas tiesības attiecībā uz pierādījumiem pret mani?

Jūs varat apstrīdēt pret jums savāktos pierādījumus. Jūs varat paziņot, ka tie nav pieļaujami, jo nav iegūti likumīgā veidā vai, lai gan ir pieļaujami, nepamato apsūdzību. Parasti pierādījumus apstrīd tiesas procesa beigās, kad advokāts izklāsta aizstāvības argumentus. Pierādījumu pieļaujamību var apstrīdēt arī tiesas procesa laikā.

Jums ir tiesības pieprasīt jebkādu pierādījumu, kas saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem ir pieņemami un liecina jums par labu. Jūs varat pieprasīt aizstāvības liecinieku nopratināšanu. Jūs varat pieprasīt pierādījumu iegūšanu jebkurā tiesas procesa brīdī. Pierādījumi, kas iegūti ar privātdetektīva palīdzību, ir pieņemami, ja iegūti likumīgā veidā. Jūsu advokāts var novērtēt šādu pierādījumu vērtīgumu.

Jūs un jūsu advokāts var apsūdzības lieciniekiem viņu klātbūtnes gadījumā uzdot jebkādu jautājumus. Specifiskāka ir [aizsargāta liecinieka](#) nopratināšanas procedūra. Jūs varat apstrīdēt to, ko liecinieki ir liecinājuši pret jums. Parasti tas tiek darīts tiesas procesa beigās, kad advokāts izklāsta aizstāvības argumentus.

Vai tiks ņemta vērā informācija par manu sodāmību?

Tiesa savāks informāciju par iepriekšējo sodāmību neatkarīgi no tā, vai jūs tam piekrītat vai ne. Ja esat iepriekš atzīts par vainīgu kriminālnoziegumā, tā rezultātā varat saņemt smagāku sodu. Informācijai jābūt aktuālai līdz tiesas procesa beigām. Jebkādu iepriekšējo sodāmību citā dalībvalstī ņems vērā, ja to agrāk ir atzinusi Bulgārijas tiesa.

Kas notiks tiesas procesa beigās?

Ja tiesa nolemj, ka apsūdzētā vaina ir pierādīta, izslēdzot saprātīgas šaubas, tiesa atzīs jūs par vainīgu un piespriedīs sodu saskaņā ar tiesību aktiem.

Pretējā gadījumā jūs pasludinās par nevainīgu.

Iespējamie sodi

Mūža ieslodzījums – ar soda aizstāšanas tiesībām vai bez tām. To piespriež par vissmagākajiem kriminālnoziegumiem. Mūža ieslodzījumu bez soda aizstāšanas tiesībām nevar aizstāt ar ieslodzījumu uz noteiktu laiku. Brīvības atņemšana uz noteiktu laiku – ne vairāk kā 20 gadi vai izņēmuma kārtā līdz 30 gadiem. Soda izcieš cietumā.

Pārbaudes laiks ar noteiktu termiņu – ietver jūsu uzraudzības un ietekmēšanas līdzekļus, bez brīvības atņemšanas. Šāds līdzeklis var būt piespiedu darbs.

Īpašuma konfiskācija – piespiedu kārtā atņemt jūsu īpašumu vai tā daļu.

Naudas sods – jums jāsamaksā noteikta naudas summa.

Tiesību ierobežošana uz noteiktu laiku – jums nebūs tiesību ieņemt noteiktu amatu vai nodarboties ar noteiktu profesiju, saņemt apbalvojumus vai dienesta pakāpes.

Publisks nosodījums – jums pasludinātais spriedums tiks atbilstošā veidā padarīts publisks.

Kāda ir cietušā loma tiesas procesa laikā?

Cietušais kā privāts apsūdzētājs uzturēs apsūdzību, ko jums izvirzījis prokurors, un pieprasīs notiesāšanu. Kā civilprasītājs cietušais vēlēsies, lai jūs notiesā un jūs atlīdzināt zaudējumus, kas radušies noziedzīga nodarījuma rezultātā. Cietušais tiesas procesa sākumā iesniegs lūgumrakstu, un, ja tiesa tā nolems, tas tiks īstenots saskaņā ar iepriekš norādīto.

Aizsargāta liecinieka nopratināšana

Liecības došana var apdraudēt liecinieka vai viņa/viņas ģimenes un draugu dzīvību vai veselību. Ja tiesa tiek pārliecināta, ka briesmas ir reālas, pēc liecinieka pieprasījuma vai ar viņa/viņas atļauju tiesa veic pasākumus, lai pēc iespējas ātrāk nodrošinātu viņa/viņas drošību. Šāds pasākums var būt apdraudētā liecinieka identitātes neatklāšana.

Ja aizsargātam lieciniekam ar slepenu identitāti ir jāliecina, tiesa nopratinās viņu bez tiesas procesā iesaistīto pušu klātbūtnes. Tiesību akti nosaka, ka tiesai jāveic visi iespējamie piesardzības pasākumi, lai neatklātu liecinieka identitāti. Pēc nopratināšanas tiesa nekavējoties nodrošinās jūs un jūsu advokātu ar neparakstītu liecinieka nopratināšanas protokolu. Jūs un jūsu advokāts jautājumus lieciniekam varat uzdot rakstiski.

Saites

[☞ https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135512224](https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135512224) [☞ Kriminālprocesa kodekss](#)

[☞ https://www.lex.bg/laws/ldoc/1589654529](https://www.lex.bg/laws/ldoc/1589654529) [☞ Kriminālkodekss](#)

[☞ https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135560660](https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135560660) [☞ Likums par tiesu varu](#)

<http://www.vss.justice.bg/bg/vlast/1.htm> Augstākās tiesas padome

Lapa atjaunināta: 20/07/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4. Manas tiesības pēc tam, kad tiesa ir pieņēmusi lēmumu

Vai es varu pārsūdzēt?

Kad tiesa būs atzinusi jūs par vainīgu vai attaisnojusi, tā pasludinās spriedumu, kuru jūs uzzināsi tiesas procesa beigās. [Kriminālprocesa kodeksā](#) ir noteikts, kad tiesa var izbeigt kriminālprocesu bez sprieduma pasludināšanas. Šādā gadījumā tiesa pieņems lēmumu. Jūs varat iesniegt pārsūdzību gan par spriedumu, gan lēmumu.

Pārsūdzībai jābūt rakstiskai, un uz tās jābūt jūsu parakstam. To iesniedz apelācijas instances tiesai ar pirmās instances tiesas starpniecību. Ja pirmās instances tiesa ir rajona tiesa, apelācijas instances tiesa būs apgabaltiesa. Par apgabaltiesas spriedumiem un lēmumiem pārsūdzību iesniedz apelācijas tiesā. Ja vēlaties iegūt vairāk informācijas par tiesām, lūdzu, skatiet [Augstākās tiesas padomes](#) tīmekļa vietni. Pārsūdzības par spriedumiem iesniedz 15 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, par lēmumiem – septiņu dienu laikā no to paziņošanas dienas.

Jūs varat pārsūdzēt tiesas secinājumus attiecībā uz faktiem, kurus tā uzskatījusi par pierādītiem, attiecīgo tiesību aktu piemērošanu un netaisnīgu sodu.

Neatkarīgi no tā, cik daudz un kādas ir pārsūdzības, apelācijas instances tiesa nolems, vai viss spriedums ir pareizs vai ne.

Kas notiks, ja es pārsūdzēju?

Kad pirmās instances tiesa būs saņēmusi jūsu pārsūdzību, tā nosūtīs pārsūdzības kopiju prokuroram un citām tiesvedībā iesaistītajām pusēm. Tā pati tiesa nosūtīs lietu ar pārsūdzību un sprieduma pamatojumu apelācijas instances tiesai. Ja tiesa ir noteikusi turēt jūs pirmstiesas apcietinājumā [kā līdzekli, lai novērstu izvairīšanos no kriminālvajāšanas](#), pārsūdzības rezultātā jūs netiksiet automātiski atbrīvots. Bet jūs varat lūgt apelācijas instances tiesai nomainīt šo drošības līdzekli pret vieglāku. Tiesa lems par jūsu pārsūdzību atsevišķā sēdē.

Nav noteikta termiņa, kurā apelācijas instances tiesai ir jānosaka pārsūdzības izskatīšanas datums. Tas ir atkarīgs no tā, kad var sagatavot sprieduma pamatojumu, kā arī no tiesas noslogojuma.

Jūs varat apelācijas instances tiesai iesniegt jaunus pierādījumus, jo šī tiesa var atklāt jaunus faktus. Šajā tiesā noteikumi par pierādījumu izmantojamību ir tādi paši kā pirmās instances tiesā.

Kas notiek pārsūdzības izskatīšanas sēdē?

Jūs varat piedalīties pārsūdzības izskatīšanas sēdē, bet tas nav obligāti. Jūs un jūsu advokāts varat izteikt mutiskus apsvērumus par pārsūdzībā iekļautajiem punktiem. Citas klātesošās lietā iesaistītās puses var izteikt savas domas par pārsūdzību.

Apelācijas instances tiesa var nolemt:

atcelt spriedumu un nodot lietu atkārtotai izskatīšanai prokuroram vai pirmās instances tiesai;

atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un pasludināt jaunu spriedumu;

nolemt mainīt spriedumu, paredzot vieglāku sodu;

atcelt spriedumu un izbeigt kriminālprocesu;

atlikt kriminālprocesu [Kriminālprocesa kodeksā](#) paredzētajos gadījumos;

apstiprināt pirmās instances tiesas spriedumu.

Kas notiks, ja pārsūdzība tiek apmierināta/noraidīta?

Ja neesat apmierināts ar apelācijas tiesas spriedumu vai nolēmumu, jūs varat iesniegt pārsūdzību Augstākajā kasācijas tiesā. Ja apelācijas instances tiesa ir apgabaltiesa, jūs varat iesniegt pārsūdzību Augstākajai kasācijas tiesai tikai tad, ja apgabaltiesa ir pasludinājusi jaunu spriedumu.

Augstākā kasācijas tiesa neatklāj jaunus faktus un tāpēc nepieņem jaunus pierādījumus. Šī tiesa var tikai konstatēt, vai pareizi ir piemēroti tiesību akti un vai piemērotais sods ir taisnīgs. Augstākā kasācijas tiesa izskatīs tikai tai iesniegtajā pārsūdzībā iekļautos punktus.

Jums ir tiesības uz kompensāciju tikai tad, ja notiesājošs spriedums ir atcelts un apelācijas instances tiesa pasludina jaunu spriedumu, ka esat attaisnots. Lai iegūtu vairāk informācijas, lūdzu, skatiet, likumu par kompensācijām [šeit](#). Ja pēc pārsūdzības izskatīšanas paliek spēkā notiesājošs spriedums, kaut vai ar vieglāku sodu, tas tiek reģistrēts sodāmības reģistrā. Attaisnojošs spriedums netiek reģistrēts.

Kad esat izmantojis visas iespējas iesniegt pārsūdzību Apelācijas tiesā un Augstākajā kasācijas tiesā, vairs nav iespējams pārsūdzēt spriedumu. Spriedums kļūst galīgs, ja par to nav iesniegta pārsūdzība vai pārsūdzība ir iesniegta pēc noteiktā termiņa, vai pēc tam, kad Augstākā kasācijas tiesa ir pasludinājusi savu lēmumu.

Es esmu no citas dalībvalsts. Vai mani pēc tiesas var nosūtīt atpakaļ?

Jūs varat nosūtīt atpakaļ. Dažos gadījumos to var izdarīt pat tad, ja jūs tam nepiekrītat. Jūsu nosūtīšana nenotiks obligāti pēc tam, kad jūsu spriedums stāties spēkā. Ir jāievēro kārtība, kas sīki izklāstīta [Kriminālprocesa kodeksā](#). Jums būs nepieciešamas juridiskas konsultācijas.

Ja esmu notiesāts, vai mani var vēlreiz tiesāt par to pašu noziedzīgo nodarījumu?

Tiesību aktu noteikumi neļauj jūs tiesāt par noziedzīgu nodarījumu, par kuru jau esat notiesāts. Šis aizliegums ir spēkā arī tad, ja jūs esat bijis notiesāts citā dalībvalstī.

Informācija par apsūdzībām un sodāmību

Informāciju par jums izvirzītajām apsūdzībām saglabās policijas reģistrā. Ja esat attaisnots, jūs varat pieprasīt policijai šo informāciju no reģistra izņemt.

Informācija par jūsu notiesāšanu tiks iekļauta sodāmības reģistrā. Tā glabāsies attiecīgajā rajona tiesā. Ja esat dzimis ārpus Bulgārijas, jūsu sodāmības reģistrs tiks glabāts Tieslietu ministrijā.

Nekāda informācija par sodāmību netiek izņemta no reģistra, kamēr jūs nesasniedzat 100 gadu vecumu, tad tā tiek uzņemta mikrofilma un pēc tam iznīcināta. Jums nav jādod piekrišana informācijas glabāšanai par jūsu sodāmību. Jums nav arī tiesību iebilst pret šīs informācijas glabāšanu.

Saites

 [Kriminālprocesa kodekss](#)

 [Likums par valsts un pašvaldību atbildību par zaudējumiem \(kas radīti pilsoņiem\)](#)

 [2008. gada 26. februāra Dekrēts Nr. 8 par Sodāmības reģistru funkcijām un struktūru](#)

Lapa atjaunināta: 20/07/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

5. Maznozīmīgi ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi

Kā izskata un kādus sodus piemēro par maznozīmīgiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem?

Maznozīmīgus ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus, kas saistīti ar atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu, automašīnas novietošanu neatļautā vietā utt., uzskata par administratīvajiem pārkāpumiem. Tos izskata administratīvā kārtībā. Par tiem var piemērot naudas sodu vai sodīt ar transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz noteiktu laiku. Par smagākiem pārkāpumiem var piemērot abus soda veidus.

Pārkāpumus konstatē un sodus uzliek Ceļu policija. Pārsūdzību par administratīvā pārkāpuma protokolu, kuru noformē, piemērojot administratīvo sodu, jūs varat iesniegt attiecīgā rajona tiesā septiņu dienu laikā no datuma, kurā jums izsniegts administratīvā pārkāpuma protokols. Jums ir tiesības aizstāvēbai izmantot advokāta pakalpojumus. Nevar iesniegt pārsūdzību par soda naudu, kas mazāka par BGN 50.

Rajona tiesa var apstiprināt vai atcelt administratīvo sodu. Jūs varat iesniegt pārsūdzību par rajona tiesas lēmumu attiecīgajā administratīvajā tiesā. Tās lēmums ir galīgs. Plašāku informāciju par tiesām skatīt [Augstākās tiesas padomes](#) tīmekļa vietnē.

Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kurus izdarījuši citu dalībvalstu pilsoņi, piemēro tādu pašu procedūru.

Vai šie pārkāpumi tiek reģistrēti manā sodāmības reģistrā?

Šie pārkāpumi netiek reģistrēt jūsu sodāmības reģistrā.

Saites

 [Administratīvo pārkāpumu kodekss](#)

 [Ceļu satiksmes likums](#)

 [Ceļu satiksmes likuma izpildes noteikumi](#)

Lapa atjaunināta: 20/07/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.